

1. Czy w przypadku „małego naboru”, przeprowadzanego w ramach poddziałania 4.2 istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na zakup samochodu dostawczego, maszyn rolniczych, wózków widłowych?

Pojazdy mechaniczne, środki transportu zewnętrznego/wewnętrznego (np. pojazdy samochodowe /w tym samochody dostawcze/, naczepy, przyczepy, cysterny /np. do przewozu zboża/, wózki widłowe, wózki magazynowe niezależnie od ich rodzaju/typu), jak również maszyny rolnicze, **nie wchodzi** w zakres kosztów kwalifikowalnych określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), z tego też względu **nie mogą być objęte dofinansowaniem** w ramach poddziałania 4.2. PROW 2014-2020, zarówno w przypadku tzw. „naboru zwykłego”, skierowanego do *osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej*, określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 wskazanego wyżej rozp. MRiRW/, jak i „naboru tematycznego” (określonego w zapytaniu mianem „małego”), dotyczącego rolnika, będącego osobą fizyczną, domownika lub małżonka tego rolnika, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 w/w rozp. MRiRW.

2. Czy istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na zakup wózka podnośnikowego do pojemników technologicznych (cymbrów) w ramach poddziałania 4.2?

Nakłady poniesione na zakup wózka podnośnikowego do cymbrów nie wchodzi w zakres kosztów kwalifikowalnych, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), zatem nie mogą zostać objęte dofinansowaniem w ramach w/w poddziałania.

3. Czy istnieje możliwość uzyskania dofinansowania w ramach poddziałania 4.2 na zakup skrzyniopalet, które:

- **będą wykorzystywane tylko i wyłącznie na terenie zakładu do magazynowania oraz dostarczania produktów rolnych do pomieszczeń produkcyjnych,**
- **będą trwale oznakowane numerami seryjnymi,**
- **zostaną zaliczone do środków trwałych przedsiębiorstwa,**
- **będą wykonane z materiałów, gwarantujących ich trwałość w okresie trwałości operacji?**

Skrzyniopalety nie wchodzi w zakres kosztów kwalifikowalnych, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), **nie mogą zatem zostać objęte dofinansowaniem** w ramach poddziałania 4.2, niezależnie od faktu, że będą oznakowane w sposób trwały numerami seryjnymi oraz będą spełniać pozostałe kryteria, jak określone w zapytaniu.

4. Czy zakup beczek do kiszenia kapusty/ogórków może stanowić koszt kwalifikowalny w ramach poddziałania 4.2?

Beczki (np. do kiszenia kapusty, ogórków) nie wpisują się w zakres kosztów kwalifikowalnych, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), zatem **nie mogą być objęte dofinansowaniem** w ramach w/w poddziałania, zarówno w przypadku tzw. „naboru zwykłego”, skierowanego do *osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej*, określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 wskazanego wyżej rozp. MRiRW/, jak i „naboru tematycznego”, dotyczącego rolnika, będącego osobą fizyczną, domownika lub małżonka tego rolnika, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 w/w rozp. MRiRW.

5. Czy w ramach poddziałania 4.2 można nabyć grunt (działkę budowlaną), na której zostanie wybudowany zakład przetwórczy?

Stosownie do postanowień § 5 ust. 3 rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), „pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:

- 1) nabycia nieruchomości;
- 2) podatku od towarów i usług (VAT);
- 3) nabycia używanych rzeczy;
- 4) leasingu zwrotnego, kosztów związanych z umową leasingu, w szczególności marży finansującego lub ubezpieczenia;
- 5) kosztów dostosowania do norm lub wymogów unijnych;
- 6) kosztów poniesionych w związku z realizacją inwestycji odtworzeniowych.

Zatem w świetle cyt. wyżej przepisów zakup nieruchomości nie stanowi kosztu kwalifikowalnego w ramach przedmiotowego poddziałania.

Zakres kosztów kwalifikowalnych został określony w § 6 ust. 1 cyt. wyżej rozp. MRiRW.

6. Czy operacja polegająca na rozbudowie kurnika oraz montażu instalacji PV wraz z termodynamizacją obiektu kwalifikuje się do wsparcia w ramach poddziałania 4.2?

Operacja, polegająca na rozbudowie kurnika oraz montażu instalacji PV wraz z termodynamizacją obiektu nie wchodzi w zakres kosztów kwalifikowalnych, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) zatem **nie może zostać objęta dofinansowaniem** w ramach w/w poddziałania.

7. Czy w związku z remontem połączonym z modernizacją zakładu, dokonywanym w ramach poddziałania 4.2 można wydzielić w obiekcie miejsce biurowe, wyposażone w biurko i komputer?

W przypadku remontu połączonym z modernizacją obiektu za koszt kwalifikowalny w ramach poddziałania 4.2 mogą zostać uznane nakłady na pomieszczenia administracyjne, stanowiące integralną część obiektów podstawowych, w części nieprzekraczającej 10% całkowitej powierzchni tych obiektów, jednakże jedynie w przypadku, gdy dany remont połączony z modernizacją jest dokonywany wyłącznie w zakresie niezbędnym do wdrożenia zakupu maszyn i urządzeń, określonych w § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191). Natomiast nakłady finansowe poniesione na zakup mebli (np. szaf/regalów biurowych, biurek, foteli, krzeseł) nie stanowią kosztu kwalifikowalnego operacji, realizowanej w ramach w/w poddziałania. Komputer może stanowić koszt kwalifikowalny, jedynie w przypadku, gdy jest integralnym elementem składowym *sprzętu do sterowania procesem produkcji i magazynowania*, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt. 2 lit. b w/w rozp. MRiRW i został ujęty w Zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.

Należy podkreślić, że **dozwolona powierzchnia administracyjna, o której mowa wyżej, powinna być wyliczona w odniesieniu do części obiektu, która jest wykorzystywana w zakresie, niezbędnym do wdrożenia technologii lub przeprowadzenia inwestycji.**

8. Czy rolnik prowadzący produkcję pomidora w szklarni, planujący uruchomienie działalności w zakresie sprzedaży hurtowej owoców i warzyw może ubiegać się o dofinansowanie w ramach poddziałania 4.2?

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) „Pomoc przyznaje się (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi, lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli:

- a) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie,
- b) spełnia warunki, określone w pkt. 1 lit. c i e,
- c) podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt. 1 lit. b.”

Należy podkreślić, że wymienione wyżej warunki muszą zostać spełnione łącznie przez osobę, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt. 2 w/w rozp. MRiRW, ubiegającą się o dofinansowanie w ramach przedmiotowego poddziałania.

W ramach tzw. naboru tematycznego, skierowanego do ww. grupy Beneficjentów poddziałania 4.2, wspierana jest wyłącznie działalność polegająca na przetwarzaniu produktów rolnych, co wyklucza możliwość uzyskania dofinansowania na rodzaje działalności, niezwiązane z przetwórstwem rolno-spożywczym, wymienione w załączniku nr 1 do w/w rozporządzenia MRiRW, w tym działalność w zakresie sprzedaży hurtowej, jak określona w zapytaniu.

9. Czy podmiot prowadzący działalność wg kodu PKD 10.13.Z, zamierzający zrealizować inwestycję polegającą na budowie budynku, wykorzystywanego do produkcji i magazynowania wyrobów oraz pomieszczeń administracyjnych i socjalnych wraz z częścią handlową, gdzie będzie prowadzona sprzedaż bezpośrednia wytwarzanych wyrobów będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie w ramach poddziałania 4.2?

Stosownie do postanowień § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania *Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) „Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty: budowy lub modernizacji zakładów przetwórstwa produktów rolnych lub infrastruktury handlu hurtowego produktami rolnymi lub infrastruktury usługowego przechowywania produktów rolnych w stanie zamrożonym.”

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem, w przypadku Wnioskodawcy, będącego podmiotem z grupy MŚP, prowadzącym działalność gospodarczą wg wspieranego kodu PKD 10.13 Z „*Produkcja wyrobów z mięsa , włączając wyroby z mięsa drobiowego*, - budowa budynku produkcyjno - magazynowego będzie mogła zostać objęta wsparciem w ramach poddziałania 4.2, jedynie w sytuacji, gdy budynek ten będzie wykorzystywany wyłącznie do sprzedaży hurtowej. Zatem, w przypadku, gdy część obiektu (pomieszczeń) będzie wykorzystywana do sprzedaży detalicznej wyrobów, wytworzonych przez Wnioskodawcę w ramach prowadzonej działalności, poniesione nakłady finansowe nie będą stanowić kosztu kwalifikowalnego w ramach danego poddziałania.

Natomiast w przypadku Wnioskodawcy, będącego rolnikiem, domownikiem lub małżonkiem rolnika, ubiegającego się o dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie w operacji związanych ze sprzedażą detaliczną zakresie przetwarzania produktów rolnych, stosownie do postanowień § 5 ust. 1 pkt ww. paragrafu rozporządzenia wykonawczego, budynek produkcyjno - magazynowy, będzie mógł zostać objęty dofinansowaniem w sytuacji, gdy przewidziano do realizacji pomieszczenie (część budynku), która będzie wykorzystywana do sprzedaży detalicznej produktów wytwarzanych przez Wnioskodawcę w ramach prowadzonej przez niego działalności.

Należy nadmienić, że zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 lit. d „, *do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, zalicza się koszty budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, niezbędnych do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń (...) pomieszczeń administracyjnych stanowiących integralną część obiektów podstawowych w części nieprzekraczającej 10% całkowitej powierzchni tych obiektów. Z uwagi na powyższe koszt budowy pomieszczeń administracyjnych uznany zostanie wyłącznie w zakresie wskazanym w rozporządzeniu.*

Należy podkreślić, że **dozwolona powierzchnia administracyjna, o której mowa wyżej, powinna być wyliczona w odniesieniu do części obiektu, która jest wykorzystywana w zakresie, niezbędnym do wdrożenia technologii lub przeprowadzenia inwestycji.**

Natomiast podmiot ubiegający się o dofinansowanie musi spełniać pozostałe kryteria dostępu, określone w rozp. MRiRW.

10. Czy istnieje możliwość pośredniego sfinansowania części kosztów operacji, planowanej do realizacji w ramach poddziałania 4.2 przez grupę producentów rolnych ze środków finansowych, uzyskanych z działania „*Tworzenie grup producentów i organizacji producentów*”, objętego PROW na lata 2014-2020?

Stosownie do wykładni z dn. 08.02.2016 roku, dokonanej przez Komisję Europejską, ryczałt, uzyskany przez podmiot uprawniony w ramach działania „*Tworzenie grup producentów i organizacji producentów*” może zostać wykorzystany przez grupę producentów rolnych jako zasób własny z przeznaczeniem na sfinansowanie części

kosztów operacji, będącej przedmiotem realizacji w ramach poddziałania 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” PROW 2014-2020, przy warunku, że cele określone w biznesplanie zostały osiągnięte przez grupę producentów rolnych w ciągu 5 lat po uznaniu grupy lub organizacji producentów. Jednocześnie, w myśl stanowiska, zajętego przez KE w kwestiach spornych, związanych ze stosowaniem prawa unijnego ostateczna wykładnia odnośnych przepisów prawa unijnego należy do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, stosownie do postanowień Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (*Dz. Urz. UE z 2012 roku, C 326*).

11. Czy wykonawca prac budowlanych, dotyczących zadania o wartości przekraczającej 20.000,00 PLN netto musi zostać wyloniony w drodze przeprowadzonego postępowania ofertowego?

Zasada zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców ma zastosowanie do wszystkich zadań, ujętych w zestawieniu rzeczowo – finansowym operacji, których wartość przekracza 20.000,00 PLN netto, a zatem również do zadań inwestycyjnych, o których mowa w § 6 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” objętego PROW na lata 2014 – 2020 (*Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191*), dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, w zakresie niezbędnym do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń. Zgodnie z zapisem, widniejącym w *Instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi i ich rozwój*, zamieszczonej na stronie internetowej ARiMR, „zadanie jest to ujęta jako odrębna pozycja w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji: dostawa od jednego dostawcy, określonej ilości przedmiotu lub wyspecyfikowanej grupy przedmiotów o ściśle określonym przeznaczeniu lub funkcjonalności, robota budowlana mogąca składać się z jednej roboty bądź kilku robót o tym samym przeznaczeniu, usługa mogąca składać się z jednej usługi bądź kilku rodzajów usług o tym samym przeznaczeniu”.

12. Czy konkurencyjny tryb wyboru wykonawców ma zastosowanie do kosztów ogólnych, poniesionych przed dniem 09.08.2016 roku (tj. przed wejściem w życie rozporządzenia MRiRW z dn. 28.07.2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (*Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191*))?

Zgodnie z § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia

5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zmienionego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lipca 2016 roku j.w.: „Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 5 ust. 4, jeżeli zostały:

1) poniesione:

a) od dnia, w którym została zawarta umowa, oraz jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,

b) w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie,

c) w formie rozliczenia bezgotówkowego.”

Jednocześnie, w myśl § 3 w/w rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lipca 2016 roku zmieniającego rozporządzenie MRiRW z dnia 5 października 2015 roku „W przypadku kosztów ogólnych (...) poniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przepisu § 23 ust. 3 pkt 1 lit. b rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem nie stosuje się”.

W świetle powyższego konkurencyjny tryb wyboru wykonawców nie ma zastosowania w odniesieniu do kosztów ogólnych poniesionych przed dniem 9 sierpnia 2016 roku tj. przed wejściem w życie rozporządzenia MRiRW z dnia 28 lipca 2016 roku.

13. Po jakim kursie należy przeliczać oferty, wystawione w walucie obcej, przy dokonywaniu wyboru ofert w ramach poddziałania 4.2?

W przypadku uzyskania przez Beneficjenta w/w poddziałania ofert, wyrażonych w walutach obcych przeliczenie wartości oferty na PLN następuje przy zastosowaniu kursu sprzedaży danej waluty wg notowań Narodowego Banku Polskiego (NBP) z dnia wystawienia oferty. Natomiast w przypadku, gdy NBP nie publikuje dla danej waluty kursów sprzedaży, do dokonania przeliczeń należy zastosować kursy średnie NBP z dnia wystawienia oferty. Informacje w powyższym zakresie są zawarte w „Poradniku dla Beneficjentów, dotyczącym stosowania Zasad konkurencyjności wyboru wykonawców/dostawców dla zadań przewidzianych do wsparcia w ramach PROW na lata 2014-2020 dla operacji w ramach poddziałania Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, dostępnym na stronie internetowej ARiMR(http://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/wnioski/PROW_2014_2020/Wsparcie_inwestycji_w_przetwarzanie_produkow_rolnych_obrot_nimi_lub_ich_rozwoj/poradnik_konkurencyjnosc_przetworstwo.pdf).

14. Czy w przypadku, gdy wartość urządzeń objętych postępowaniem ofertowym przekracza próg 209.000 EUR istnieje obowiązek publikacji zapytania ofertowego w Dzienniku Urzędowym UE?

W przypadku postępowań przeprowadzanych zgodnie z *Zasadami konkurencyjności wydatków w ramach PROW 2014-2020* nie obowiązują normy, dotyczące publikacji zapytania ofertowego w Dzienniku Urzędowym UE.

15. Czy można przyjąć, że w odniesieniu do zagadnień nieuregulowanych w *Zasadach konkurencyjności, stanowiących załącznik do umowy o przyznaniu pomocy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego?*

Można przyjąć, że w sprawach nieuregulowanych w *Zasadach konkurencyjności, stanowiących załącznik nr 3 do umowy o przyznaniu pomocy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.*

16. Co należy rozumieć pod pojęciem „zakład” w przypadku poddziałania 4.2? Czy jest to miejsce, gdzie będzie realizowana operacja w ramach poddziałania 4.2, czy też przedsiębiorstwo jako całość z siedzibą, jak określona w dokumentach rejestrowych?

Przez „zakład” należy rozumieć wyodrębnioną organizacyjnie część przedsiębiorstwa, w której będzie realizowana operacja.

17. Czy zakład nowobudowany jest zwolniony z obowiązku przedstawiania faktur za zużycie wody i energii elektrycznej?

Stosownie do zapisów, zawartych w *Instrukcji do wypełniania wniosku o przyznanie pomocy*, zamieszczonej na stronie internetowej ARiMR, dotyczących wypełniania sekcji 17 i 18 wniosku w brzmieniu: *Jeżeli operacja dotyczy nowego zakładu lub jest realizowana przez przedsiębiorstwo, które działa krócej niż pełny rok obrotowy (...), pole należy pozostawić niewypełnione.* Powyższy zapis oznacza, że zakład nowobudowany jest zwolniony z obowiązku przedstawiania faktur za zużycie wody i energii elektrycznej.

18. Czy zapis § 2 ust 1 pkt 1 lit. e rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” objętego PROW na lata 2014 – 2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), w brzmieniu: „Pomoc przyznaje się osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, jeżeli (...) ma nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwanym dalej „numerem identyfikacyjnym (...)” - dotyczy ewidencji CEIDG?

W/w zapis nie dotyczy wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), lecz potwierdzenia zaewidencjonowania producenta w rejestrze producentów, utworzonym i prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, stosownie do postanowień Ustawy z dnia 18.12.2003 roku *o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 807 z póź. zm.)*.

19. Czy projekt przewidziany do realizacji przez podmiot z grupy MŚP, związany z przetwórstwem monokarboksylogowych kwasów tłuszczowych w celu uzyskania standaryzowanych mieszanin tłuszczu pod potrzeby określonych klientów wchodzi w zakres kodu PKD 10.41Z „Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych” i może zostać objęty dofinansowaniem w ramach poddziałania 4.2?

Co do zasady działalność wg kodu PKD 10.41.Z *Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów roślinnych* jest objęta załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”*, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), zawierającym wykaz rodzajów działalności gospodarczej, na które może zostać przyznana pomoc w ramach przedmiotowego poddziałania, przy warunku spełnienia przez podmiot zainteresowany pozostałych kryteriów dostępu, określonych w w/w rozp. MRiRW. Natomiast w celu określenia, czy aktywność gospodarcza w ramach w/w kodu obejmuje „*przetwórstwo monokarboksylogowych kwasów tłuszczowych w celu uzyskania standaryzowanych mieszanin tłuszczu (...)*”, należy zwrócić się z pisemnym zapytaniem do Głównego Urzędu Statystycznego w celu wydania wiążącej opinii w sprawie oraz określenia właściwego kodu Wspólnej Taryfy Celnej (WTC) wraz z przyporządkowaniem właściwego kodu działalności PKD, w którym zawiera się dana działalność. **Uwaga: Analogiczny tryb ma zastosowanie w każdym przypadku, gdy istnieją wątpliwości, co do zakresu kodu PKD (np. określenia, czy produkt o danym kodzie CN wchodzi w zakres kodu PKD, zakresu określonego kodu PKD, przyporządkowania rodzaju prowadzonej działalności do właściwego kodu PKD etc.).**

Pisemne zapytanie kierowane do GUS o ustalenie kodu działalności i kodu produktu, powinien zawierać m.in. szczegółowe informacje - odpowiednio do sytuacji - na temat surowca oraz mającej mieć zastosowanie metody wytwarzania (m.in. np. wykorzystywany surowiec, opis produktu finalnego wraz z określeniem procentowego składu chemicznego wyrobu, opis technologii przetwarzania, łańcucha produkcyjnego etc.).

20. Czy istnieje możliwość uzyskania dofinansowania w wysokości przekraczającej 50% kosztów kwalifikowalnych operacji, będącej przedmiotem realizacji w ramach poddziałania 4.2?

Stosownie do postanowień § 5 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) „Pomoc przyznaje się w wysokości do 50% kosztów kwalifikowalnych.” Wskazany wskaźnik procentowy stanowi maksymalną, górną granicę dofinansowania, możliwego do uzyskania w ramach przedmiotowego poddziałania, przy warunku spełniania przez zainteresowanego wszystkich kryteriów dostępu, określonych w w/w rozp. MRiRW.

21. Czy rolnik prowadzący gospodarstwo rolne może wystąpić o dofinansowanie w ramach poddziałania 4.2, jeżeli nie podlega ubezpieczeniu w KRUS ze względu na obowiązkowe ubezpieczenie w ZUS?

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) „Pomoc przyznaje się (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi, lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli:

- a) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie,
- b) spełnia warunki, określone w pkt. 1 lit. c i e,
- c) podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt. 1 lit. b.”

Zatem rolnik, prowadzący działalność gospodarczą, niepodlegający ubezpieczeniu w ramach KRUS nie może być Beneficjentem przedmiotowego poddziałania.

Natomiast warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, jest spełniony, jeżeli w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie wykonywał działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b cyt. wyżej rozp. MRiRW, co potwierdzają dane zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zarejestrowanie działalności gospodarczej, określonej w załączniku nr 1 do w/w rozp. MRiRW w przypadku danej grupy wnioskodawców powinno zostać dokonane w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia z ARiMR umowy o przyznaniu pomocy.

22. Czy podmiot z grupy MŚP może pozyskiwać produkty rolne do produkcji w ramach wspieranych kodów PKD od producentów rolnych/podmiotów wstępnie przetwarzających produkty rolne, pochodzących spoza obszaru RP/UE?

Możliwym jest pozyskiwanie produktów rolnych do produkcji w ramach wspieranych kodów PKD, od zagranicznych producentów rolnych/ podmiotów wstępnie przetwarzających produkty rolne. W przypadku zaistnienia danej okoliczności należy wykazać spełnienie wymogów, określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w *sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) oraz udokumentować, że producenci, będący stroną zawartych umów długoterminowych, wykazani w *Zestawieniu umów długoterminowych* są istotnie producentami rolnymi/podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne (a nie np. punktami skupu). Potwierdzenie statusu producentów rolnych powinno zostać dokonane w drodze przedłożenia oficjalnych dokumentów, wydanych przez uprawnione urzędy centralne z krajów, w których są zarejestrowani dani producenci rolni/podmioty wstępnie przetwarzające produkty rolne, potwierdzających spełnienie przesłanki, o której mowa wyżej (oryginały dokumentów wraz z ich tłumaczeniem na język polski, sporządzonym przez tłumacza przysięgłego). Udokumentowanie spełnienia przez dostawcę, wykazanego w *Zestawieniu umów długoterminowych, warunków, określonych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, określonym w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21.05.2015 roku o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (M.P. z 2015 roku, poz. 541) spoczywa na Beneficjencie.

Należy nadmienić, że stosownie do informacji, zawartej w *Instrukcji do wniosku o płatność dla poddziałania inwestycyjnego 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”*, objętego PROW na lata 2014-2020 [IW-1/PROW 2014-2020], zamieszczonej na stronie internetowej ARiMR, w przypadku zakładów zajmujących się przetwórstwem wstępnie przetworzonych produktów rolnych „beneficjent zobowiązany jest przedstawić zestawienie umów dokumentujące, że będzie on zaopatrywał się, w ramach przedsiębiorstwa lub jego wyodrębnionej organizacyjnie części, w której realizowana jest operacja, w produkty rolne wstępnie przetworzone na podstawie umów zawieranych na okres co najmniej 3 lat, w wysokości co najmniej 50% całości nabywanych produktów rolnych (w ujęciu ilościowym) z podmiotami, które pozyskiwały produkty rolne do ich produkcji, na podstawie umów z producentami rolnymi.”

- 23. Jak należy rozumieć zapis w brzmieniu „mechanizmu ustalania ceny”, zawarty w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a rozp. MRiRW z dnia 05.10.2015 roku, dot. poddziałania 4.2? Czy ARiMR posiada wzory takich zapisów?**

Mechanizm ustalania cen, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w *sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) w brzmieniu: „Pomoc przyznaje się, jeżeli:

1) podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy zobowiąże się, że po złożeniu ostatecznego wniosku o płatność do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej, w każdym roku, będzie:

a) nabywał co najmniej 50% ilości produktów rolnych przeznaczonych do produkcji lub sprzedaży hurtowej na podstawie co najmniej 3-letnich umów, obejmujących mechanizm ustalania cen nabycia tych produktów, zawieranych bezpośrednio z:

- producentami rolnymi,
- grupami producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach, zwanymi dalej "grupami producentów rolnych", lub wstępnie uznanymi grupami producentów owoców i warzyw lub organizacjami producentów,
- związkami grup producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach, zwanymi dalej "związkami grup producentów rolnych", lub zrzeszeniami organizacji producentów w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), zwanymi dalej "zrzeszeniami organizacji producentów", lub
- podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne, które nabywają surowce od producentów rolnych na podstawie umów, lub (...)” - należy rozumieć, jako zapis, który powinien znaleźć odzwierciedlenie w umowach długoterminowych, zawieranych na okres minimum 3 lat bezpośrednio przez Beneficjenta z producentami rolnymi/ grupami producentów rolnych/ związkami grup producentów rolnych/ podmiotami wstępnie przetwarzającymi produkty rolne (odpowiednio do sytuacji), określający sposób kształtowania cen pomiędzy dostawcą a odbiorcą produktów rolnych, stanowiący podstawę rozliczeń pomiędzy stronami danej umowy (np. postanowienie stron umowy długoterminowej, iż cena za 1 tonę produktu rolnego, określonego w danej umowie nie przekroczy 2 % średniej ceny rynkowej 1 tony danego produktu, liczonej za rok poprzedzający rok zawarcia danej umowy długoterminowej). ARiMR nie dysponuje wzorami, ani wytycznymi, dotyczącymi kształtu i zakresu zapisów, określających mechanizm ustalania cen, o którym mowa wyżej. Może on być kształtowany w dowolny sposób pomiędzy stronami danego stosunku prawnego. Istotnym jest, aby został spełniony i zachowany warunek zaopatrywania się w produkty rolne od w/w producentów rolnych na zasadach i w relacji procentowej, jak określona w cyt. wyżej rozp. MRiRW.

24. Czy wnioskodawca zajmujący się aktualnie produkcją wysokiej jakości wina gronowego w ramach kodu PKD 11.02.Z może ubiegać się o dofinansowanie operacji, dot. poddziałania 4.2 zarówno w zakresie produkcji wina gronowego w ramach kodu PKD 11.02.Z, jak również produkcji cydru w ramach kodu PKD 11.03.Z?

Obowiązujące zasady wsparcia w ramach poddziałania 4.2 dopuszczają możliwość uzyskania dofinansowania na operację, w opisie której wnioskodawca jako główny kod działalności wskaże np. kod PKD 11.02.Z, zaś jako kod dodatkowy 11.03.Z. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z Instrukcją wypełniania Wniosku o przyznanie pomocy,

jako kod główny należy zaznaczyć ten kod działalności, dla którego udział nakładów poniesionych na realizację zadań w ramach operacji jest najwyższy.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie w ramach przedmiotowego poddziałania musi spełniać pozostałe kryteria dostępu, określone w) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191).

25. Czy wnioskodawca posiadający własną winnicę, ubiegający się o uzyskanie statusu winnicy ekologicznej może uzyskać punkty „za ekologię”?

Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt. 6 lit b) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191), *pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przez Agencję przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy (...) po zakończeniu realizacji operacji będzie przetwarzał lub wprowadzał do obrotu produkty rolne pochodzące bezpośrednio od producentów wytwarzających produkty ekologiczne, nabywane na podstawie co najmniej 3-letnich umów zawieranych z producentami rolnymi w wysokości co najmniej 10% całkowitej ilości produktów niezbędnych do produkcji, przyznaje się 5 punktów.*

Zapis ten wyklucza możliwość uzyskania punktów „za ekologię” w przypadku podmiotów, które nie dokonują zakupu surowca na podstawie umów długoterminowych. Natomiast posiadanie statusu winnicy ekologicznej w rozumieniu uczestnictwa w unijnych lub krajowych systemach jakości (§ 14 ust. 1 pkt. 6 lit a w/w rozp. MRiRW) może uprawniać do uzyskania 3 punktów rankingowych .

26. Czy rozbudowę zakładu w celu zainstalowania zmechanizowanej kolejki do transportu półtuszy oraz budowy magazynu mroźni z wyposażeniem przez podmiot z grupy MŚP można uznać za innowacyjność procesu w ramach poddziałania 4.2 w zakładzie zajmującym się rozbiorem mięsa? Czy mięso mrożone może być uznane w takim przypadku za produkt innowacyjny?

Zgodnie z zapisem, zawartym w *Instrukcji do wypełniania Wniosku o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” PROW 2014-2020, zamieszczonej na stronie internetowej ARiMR („Instrukcja”) „innowacyjność procesu – to zmiana w stosowanych przez przedsiębiorstwo metodach wytwarzania. Metody te mogą polegać na dokonywaniu zmian w urządzeniach lub organizacji produkcji, mogą też stanowić połączenie tych dwóch rodzajów zmian lub być wynikiem wykorzystania nowej wiedzy.”* Zmiana w stosowanych w przedsiębiorstwie metodach wytwarzania może zatem zostać

dokonana np. poprzez zastosowanie nowych maszyn/urządzeń, wdrożenie nowych technik bądź technologii wytwarzania, czy też wprowadzenie nowatorskich zmian w systemie organizacji produkcji, mających na celu usprawnienie produkcji (lub w drodze kompilacji wymienionych czynników). Innowacyjność jest oceniana w skali mikro, tj. przez pryzmat podmiotu, ubiegającego się o dofinansowanie w ramach przedmiotowego poddziałania w drodze porównania do stosowanych wcześniej technologii, czy metod wytwarzania. Rozbudowę zakładu w celu zainstalowania zmechanizowanej kolejki do transportu półtuszy mięsa można uznać za innowacyjność procesu w przedsiębiorstwie, w którym np. dana faza cyklu produkcyjnego była wykonywana dotychczas manualnie lub np. w przypadku, gdy nowy park maszynowy będzie odznaczać się innowacyjnością procesu technologicznego. Analogicznie przedstawia się sprawa z rozbudową zakładu o pomieszczenie magazynu mroźni w przypadku, jeśli np. dotychczas przedsiębiorstwo nie dysponowało pomieszczeniem magazynowym, umożliwiającym magazynowanie produktów w obniżonej temperaturze (mrożenie) lub, gdy np. w efekcie planowanej operacji zostaną zainstalowane nowocześniejsze urządzenia chłodnicze, energooszczędne, nowej generacji, o wyższych parametrach technicznych., przyjazne dla środowiska (np. energooszczędne).

W myśl Instrukcji *„Innowacyjność produktu -to zmiana w asortymencie produktów, wytwarzanych w przedsiębiorstwie w wyniku realizacji operacji. Nowy produkt to wyrób lub usługa która różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczas wytwarzanych przez przedsiębiorstwo”*. Proces mrożenia mięsa w przedsiębiorstwie, zajmującym się rozbiorem i przetwórstwem mięsa, może być uznany za innowacyjny w przypadku, jeśli dany podmiot, nie dysponował dotychczas odpowiednią bazą techniczną, umożliwiającą mrożenie produktów rolnych lub, gdy np. w wyniku operacji posiadane dotychczas przestarzałe urządzenia chłodnicze zostaną zastąpione urządzeniami nowej generacji, o wyższych parametrach użytkowych, przyjaznymi dla środowiska (np. energooszczędnymi), zaś produkt powstały w efekcie ich zastosowania może być uznany za nowy w skali danego przedsiębiorstwa.

Należy mieć na względzie, że podmiot ubiegający się o dofinansowanie w ramach przedmiotowego poddziałania musi prowadzić, co najmniej, jeden z rodzajów działalności gospodarczej w ramach kodu PKD, objętego wsparciem., jak również spełniać pozostałe kryteria dostępu, określone w w/w rozp. MRiRW.

Podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z postanowieniami § 6 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581; Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191) operacje w zakresie budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, są uznawane za kwalifikowalne jedynie *„w zakresie niezbędnym do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń”*.

27. Czy i w jakim przypadku nakłady poniesione na roboty budowlane mogą być uznane za innowacyjne?

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz.U. z 2016 roku, poz. 1191), *do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 1 zalicza się koszty:*

1) budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, niezbędnych do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń:

a) budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji, magazynowania, handlu hurtowego lub kontroli laboratoryjnej produktów rolnych (obiektów podstawowych),

b) budynków i budowli infrastruktury technicznej związanej z użytkowaniem obiektów podstawowych,

c) pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.),

d) pomieszczeń administracyjnych stanowiących integralną część obiektów podstawowych w części nieprzekraczającej 10% całkowitej powierzchni tych obiektów.

W świetle powyższego poziom kosztów przeznaczonych na roboty budowlane jest ściśle związany i uzależniony od wdrożenia części technologicznej operacji tj. zakupu maszyn i urządzeń wykorzystywanych w danym przedsiębiorstwie. Należy mieć także na uwadze, iż jednym z głównych celów realizacji poddziałania powinna być innowacyjność, co wiąże się z uruchamianiem nowych linii technologicznych, przez co należy rozumieć zakup oraz wprowadzenie do użytkowania nowych, innowacyjnych maszyn i urządzeń.

Z zapisów w/w rozporządzenia MRiRW nie wynika, że nakłady inwestycyjne poniesione na innowacyjność (wprowadzenie nowego produktu, nowego procesu, w tym technologii) zostały ograniczone jedynie do zakupu maszyn i urządzeń. Oznacza to, że jeżeli realizacja części budowlanej inwestycji jest niezbędna do wprowadzenia innowacji w ramach projektu, w uzasadnionych przypadkach i po ustaleniu bezpośredniego wpływu takiej inwestycji na wdrożenie innowacji, koszty dotyczące części budowlanej można włączyć do grupy kosztów związanych z innowacjami w ramach poddziałania 4.2. Z uwagi na fakt, iż każdy wniosek o przyznanie pomocy rozpatrywany jest w sposób indywidualny, to właśnie na tym etapie, w oparciu o dostarczoną wraz z wnioskiem dokumentację, rozstrzygane są wszystkie kwestie związane z innowacyjnością operacji. Wtedy też ustala się maksymalny dopuszczalny poziom kosztów robót budowlanych w ramach danej operacji, który zależy od charakteru projektu i specyfiki branży, której dotyczy.

Należy podkreślić, że **dozwolona powierzchnia administracyjna, o której mowa wyżej, powinna być wyliczona w odniesieniu do części obiektu, która jest wykorzystywana w zakresie, niezbędnym do wdrożenia technologii lub przeprowadzenia inwestycji.**

- 28) **Jakiego typu obiekty gromadzenia odpadów stałych wchodzą w zakres grupy, określonej w załączniku nr 3 poz. 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) „Wykaz rodzajów inwestycji związanych z ochroną środowiska lub przeciwdziałaniem zmianom klimatu”, jako spełniające kryterium wyboru operacji i mogące zostać uznane za kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach poddziałania 4.2?**

Stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14.12.2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 roku, poz. 21 z późn. zm.) przez magazynowanie odpadów rozumie się czasowe przechowywanie odpadów, obejmujące:

- a) **wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę,**
- b) tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów,
- c) magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów, przy czym

do projektów realizowanych w ramach poddziałania 4.2 PROW 2014-2020 ma zastosowanie cyt. wyżej zapis, zawarty w pkt a „wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę”.

W zakresie definicji obiektu gromadzenia odpadów stałych mają zastosowanie przepisy § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 1422):

„Na działkach budowlanych należy przewidzieć miejsca na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem możliwości ich segregacji.

2. Miejscami, o których mowa w ust. 1 mogą być:

- 1) zadaszone osłony lub pomieszczenia ze ścianami pełnymi bądź ażurowymi;*
- 2) wyodrębnione pomieszczenia w budynku, mające posadzkę powyżej poziomu nawierzchni dojazdu środka transportowego odbierającego odpady lecz nie wyżej niż 0,15 m, w tym także dolne komory zsypu z bezpośrednim wyjściem na zewnątrz, zaopatrzonym w daszek o wysięgu co najmniej 1 m i przedłużony na boki po co najmniej 0,8 m, mające ściany i podłogi zmywalne, punkt czerpalny wody, kratkę ściekową, wentylację grawitacyjną oraz sztuczne oświetlenie;*
- 3) utwardzone place do ustawiania kontenerów z zamkniętymi otworami wrzutowymi”.*

Co do zasady wszystkie miejsca wymienione w pkt. 1-3 jak wskazane wyżej, wpisują się w zakres, określony w zał. nr 3 poz. 1 do w/w rozp. MRiRW, zatem w w/w obiektach gromadzenia odpadów stałych może mieć miejsce wstępne gromadzenie odpadów przez ich wytwórcę.

W przypadku, gdy:

- a) w miejscu realizacji inwestycji objętej wnioskiem nie było dotychczas odpowiedniego obiektu gromadzenia odpadów stałych, jak wymienione w pkt 1-3 powyżej - wówczas przyznaje się punkty za spełnienie kryterium,
- b) w miejscu realizacji inwestycji objętej wnioskiem – w modernizowanym budynku nie było wydzielonego pomieszczenia do gromadzenia odpadów stałych – wówczas koszty wydzielania i dostosowania takiego pomieszczenia będą uznane jako spełniające kryterium,
- c) inwestycja dotyczy budowy nowego zakładu/budynku i z odrębnych przepisów wynika konieczność uwzględnienia w projekcie budowlanym takiego obiektu – wówczas, są przyznawane punkty za spełnienie danego kryterium.
- d) na terenie objętym realizacją inwestycji istniały w/w obiekty gromadzenia odpadów stałych, ale ze względów technologicznych np. zwiększenie produkcji (i tym samym zwiększenie ilości produkowanych odpadów) wymagany jest wzrost liczby obiektów gromadzenia odpadów stałych – wówczas przyznaje się punkty za spełnienie kryterium.

29) Czy rolnik, małżonek rolnika, domownik jest traktowany analogicznie w zakresie uwarunkowań, dotyczących przyznawania pomocy w ramach poddziałania 4.2?

Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) „Pomoc przyznaje się: (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli:

- a) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie,
- b) spełnia warunki określone w pkt 1 lit. c i e,
- c) podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt 1 lit. b.”

W świetle powyższego rolnika, domownika i małżonka rolnika, jako osoby prowadzące lub współprowadzące jedno gospodarstwo obowiązują analogiczne wymagania.

W zakresie kryterium wyboru, dotyczącego uczestnictwa w unijnych systemach jakości, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit a rozporządzenia 1305/2013 z dnia 17.12.2013 roku w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z dn.20.12.2013 roku, str. 487) lub krajowych systemach jakości, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. b w/w rozporządzenia 1305/2013 w ramach działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych”, objętego PROW 2014-2020 oraz w § 14 ust. 2 pkt 6 lit a w/w rozp MRiRW - w przypadku, gdy w w/w systemach uczestniczy gospodarstwo, wówczas zarówno rolnik, jak i domownik oraz małżonek rolnika może uzyskać dodatkowe punkty za spełnienie danego kryterium.

30) Czy istnieje możliwość realizacji inwestycji przez domownika na terenie innego województwa oraz czy istnieje wymóg prowadzenia działalności przetwórczej wyłącznie w oparciu o własne gospodarstwo oraz własne produkty rolne?

Podejmowana działalność gospodarcza w zakresie przetwórstwa produktów rolnych nie musi być związana terytorialnie z miejscem położenia gospodarstwa rolnego wnioskodawcy. W § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) zostały określone szczegółowo warunki, jakie musi spełniać podmiot, który ubiega się o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 4.2, a mianowicie: „*Pomoc przyznaje się: (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli:*

- a) *podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie,*
- b) *spełnia warunki określone w pkt 1 lit. c i e,*
- c) *podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt 1 lit. b”.*

Natomiast, zgodnie z postanowieniami § 3 pkt 1 lit. b „*Pomoc przyznaje się na operację polegającą na podejmowaniu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. c*”.

W świetle powyższego nie istnieje wymóg prowadzenia działalności przetwórczej wyłącznie w oparciu o własne gospodarstwo oraz własne produkty rolne przez wnioskodawców z w/w grupy uprawnionych.

31) Jak należy interpretować zapis § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191), stanowiących, iż *pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty operacji, związanych ze sprzedażą detaliczną?*

W myśl postanowień § 6 ust.2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) w przypadku rolnika, małżonka rolnika lub domownika, ubiegającego się o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 4.2 do kosztów kwalifikowalnych, związanych ze sprzedażą detaliczną zalicza się koszty, 1). *budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, niezbędnych do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń:*

- a) *budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji, magazynowania, handlu hurtowego lub kontroli laboratoryjnej produktów rolnych (obiektów podstawowych),*

- b) *budynków i budowli infrastruktury technicznej związanej z użytkowaniem obiektów podstawowych,*
- c) *pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.),*
- d) *pomieszczeń administracyjnych stanowiących integralną część obiektów podstawowych w części nieprzekraczającej 10% całkowitej powierzchni tych obiektów;*
- 2) *zakupu wraz z instalacją lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności:*
- a) *maszyn lub urządzeń do:*
- magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania,*
  - przetwarzania produktów rolnych,*
  - magazynowania produktów rolnych lub półproduktów oraz przygotowania ich do sprzedaży,*
  - przetwarzania lub magazynowania produktów rolnych wyposażonych w instalacje związane z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianom klimatu, wymienionym w załączniku nr 3 do rozporządzenia,*
- b) *aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,*
- c) *oprogramowania służącego do zarządzania przedsiębiorstwem lub sterowania procesem produkcji, lub magazynowania;*
- 3) *wdrożenia systemów zarządzania jakością;*
- 4) *rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu, nieprzekraczających ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 2 lit. a i b, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową;*

Należy podkreślić, że dofinansowaniem może być objęta inwestycja w zakresie budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją, jednakże **wyłącznie w zakresie niezbędnym do wdrożenia inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń**, jak określone powyżej.

W omawianym przypadku do danej grupy kosztów można zakwalifikować koszty wyposażenia w maszyny lub urządzenia do magazynowania produktów rolnych lub półproduktów oraz przygotowania ich do sprzedaży (np. lody chłodnicze) oraz aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania (np. wagi).

- 32) **Jak należy obliczyć dozwoloną powierzchnię, przeznaczoną na pomieszczenia administracyjne w kontekście postanowień § 6 ust. 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191)?**

Zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 1 pkt 1 lit d rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania

oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty pomieszczeń administracyjnych, stanowiących integralną część obiektów podstawowych w części nieprzekraczającej 10% całkowitej powierzchni tych obiektów. Dozwolona powierzchnia administracyjna powinna być wyliczona w odniesieniu do części obiektu, która jest wykorzystywana w zakresie niezbędnym do wdrożenia technologii lub przeprowadzenia inwestycji.

33) Jak należy interpretować zapisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191), dotyczące wykonywania działalności gospodarczej przez rolnika?

Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 2 : „Pomoc przyznaje się: (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli:

- a) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie,
- b) spełnia warunki określone w pkt 1 lit. c i e,
- c) podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt 1 lit. b”.

Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c jak wyżej uważa się za spełniony, jeżeli w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot, o którym mowa wyżej nie wykonywał działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w tym produktów, będących wynikiem tego przetwarzania w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności, wymienionych w wykazie, określonym w załączniku nr 1 do rozp. MRiRW lub przetwórstwa roślin na produkty, które są wykorzystywane na cele energetyczne, co potwierdzają dane, zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zatem podmiot z danej grupy uprawnionych, ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 4.2, podejmujący wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 lit b w/w rozp. MRiRW nie może być zarejestrowany w CEiDG lub KRS w zakresie w/w rodzajów działalności.

W świetle powyższego każdy wnioskodawca z danej grupy uprawnionych, spełniający w/w warunki może ubiegać się o dofinansowanie w sytuacji, jeśli spełnia pozostałe kryteria dostępu, określone w w/w rozp. MRiRW.

34) Czy w świetle istniejących uwarunkowań prawnych dopuszczalnym będzie sezonowe zawieszanie prowadzonej działalności gospodarczej przez rolników, którzy uzyskali dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej w ramach poddziałania 4.2?

Przepisy wykonawcze dla poddziałania 4.2 nie przewidują możliwości sezonowego zawieszania prowadzonej działalności gospodarczej. Działalność gospodarcza w zakresie przetwarzania

produktów rolnych powinna być prowadzona przez Beneficjentów poddziałania 4.2 przez cały okres trwałości operacji, co jest związane z koniecznością osiągnięcia i utrzymania jednego ze wskaźników realizacji celu operacji, określonego we wniosku o przyznanie pomocy (cel obowiązkowy w przypadku rolników/ domowników, małżonka rolnika, określony w poz. 10.3.3.- „*prowadzenie w okresie związania celem działalności gospodarczej, założonej w związku z realizacją operacji*”).

- 35) Czy w ramach poddziałania 4.2 można uzyskać dofinansowanie na realizację inwestycji, polegającej na przetwarzaniu obornika (w tym obornika drobiowego) oraz odpadów poubojowych w nawóz organiczny, powstały w procesie naturalnej fermentacji oraz jego suszenie do wilgotności 15%?**

Stosownie do postanowień § 2 ust.1 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) „pomoc przyznaje się osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, jeżeli: (...) „*wykonuje działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w tym produktów będących wynikiem tego przetwarzania, w zakresie co najmniej jednego z rodzajów działalności wymienionych w wykazie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.*”(…).

Działalność, związana z produkcją nawozów nie wpisuje się w zakres rodzajów działalności, objętej zał. nr 1 do w/w rozporządzenia MRiRW, z tego też względu nie jest możliwe uzyskanie dofinansowania na opisany projekt w ramach poddziałania 4.2 PROW 2014-2020. Ponadto, należy nadmienić, że nawozy mieszczą się w Dziale 31 Taryfy Celnej, którego nie obejmuje załącznik I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- 36) Czy rolnik ubezpieczony w KRUS w pełnym zakresie będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie inwestycji, związanej z obrotem płodami rolnymi w ramach kodu PKD 52.10.**

Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt. 2 lit c rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 05.10.2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*”, objętego PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1581 oraz Dz. U z 2016 roku, poz. 1191) „pomoc przyznaje się: (...) rolnikowi będącemu osobą fizyczną, domownikowi lub małżonkowi tego rolnika, jeżeli: (...) *podejmuje wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych, o których mowa w pkt 1 lit. b.*”

Jednocześnie w § 2 w ust. 2 w/w rozp. MRiRW widnieje zapis, że „*Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, jest spełniony, jeżeli w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie wykonywał działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w*

ust. 1 pkt 1 lit. b, co potwierdzają dane zawarte w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub Krajowym Rejestrze Sądowym.

W świetle powyższego warunkiem uzyskania pomocy finansowej w ramach poddziałania 4.2 przez w/w grupę uprawnionych będzie rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych. Obowiązek rejestracji działalności przetwórczej pojawi się dopiero po podpisaniu umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR, a więc po uzyskaniu zapewnienia, że planowana inwestycja spełnia wymogi PROW 2014-2020.

Ze względu na fakt, że działalność objęta kodem PKD 52.10.B nie dotyczy przetwarzania produktów rolnych lecz ich usługowego zamrażania i przechowywania, uzyskanie wsparcia finansowego w ramach naboru tematycznego w poddziałaniu 4.2 nie jest możliwe.

37. Czy w ramach poddziałania 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” PROW 2014-2020 istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na zakup:

- **nadstawek paletowych,**
- **paletoboxów, kontenerów i skrzynek do przechowywania półproduktów,**
- **zbiorników do przechowywania towarów, w tym nasion?**

Nakłady poniesione na zakup w/w elementów nie wchodzą w zakres kosztów kwalifikowalnych, określonych w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 października 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1581 oraz Dz. U. z 2016 roku, poz. 1191), zatem nie mogą zostać objęte dofinansowaniem w ramach w/w poddziałania.

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami w/w rozporządzenia wykonawczego dla poddziałania 4.2. do kosztów kwalifikowalnych zalicza się m. in. koszty zakupu wraz z instalacją lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności maszyn lub urządzeń do:

- magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania,
- przetwarzania produktów rolnych,
- magazynowania produktów rolnych lub półproduktów oraz przygotowania ich do sprzedaży,
- przetwarzania lub magazynowania produktów rolnych wyposażonych w instalacje związane z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianom klimatu, wymienionym w załączniku nr 3 do rozporządzenia,

natomiast wymienione w zapytaniu elementy nie wpisują się w zakres definicji „maszyna/urządzenie”, nie mogą zatem stanowić kosztów kwalifikowalnych w ramach przedmiotowego poddziałania.

(Vide: pkt 3 oraz 4 bloku „Najczęściej zadawane pytania”, jak wyżej.)

Ponadto, należy zaznaczyć, że wsparcie w ramach poddziałania 4.2. nie może dotyczyć zakupu zbiorników mobilnych, które z racji prowadzonej formy sprzedaży będą wyjeżdżać poza teren zakładu.

38. Co należy wpisywać we wniosku w pkt. 16.1. „Wartość dodana brutto”. Wg instrukcji należy wypełnić ten punkt w oparciu o Biznesplan, a rolnicy, domownicy itp. wypełniają tylko dla roku docelowego. Proszę o wskazanie pola Biznesplanu, w oparciu o który należy wypełnić ten punkt.

Wartość dodaną brutto w roku docelowym należy obliczać, wykorzystując dane zawarte w załączniku nr 5 do biznesplanu zgodnie ze wskaźnikami dochodowości, opracowanymi na podstawie rachunku ekonomicznego dla rolnictwa w następujący sposób:

Wartość dodana brutto = Przychody ze sprzedaży (razem) – [Zużycie materiałów i energii + Usługi obce (naprawy i konserwacje maszyn, budynków w tym czynsze) + Koszty finansowe + Zakup towarów + Ubezpieczenia + Pozostałe koszty]

Wszystkie powyższe wartości mają dotyczyć wartości dla roku docelowego.